

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kollár Pál Ügyvédi Iroda - dr. Kollár Pál ügyvéd által képviselt I-II. rendű felpereseknek, a dr. Horváth István ügyvéd által képviselt alperes ellen, vagyonbiztosítási szerződés teljesítése iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2010. október 12. napján meghozott, 10.P.22.285/2008/26. számú ítélete ellen, az alperes részéről 27. és 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, valamint a felperes által Pf. 5. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a késedelmi kamat fizetési kötelezettség kezdő ideje 2007. december 21. napja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek a tulajdonukban álló, szám alatti ingatlanon emelt lakóházra 2003. augusztus 17. napján kaptak használatba vételi engedélyt, amelyre 2005. október 11. napjától kezdődő kockázatviseléssel, „...” típusú családi otthon biztosítási szerződést kötöttek az alperessel. Az épületben 2007. február 17. napján tűzeset következett be, melyet a felperesek 2007. február 19-én bejelentettek az alperesnek. A megismételt tűzvizsgálati eljárás eredményeként a tűzvizsgálati Hatósági Bizonyítványt 2007. június 14-én állították ki. Ezt követően 2008. március 4. napján az ingatlan viharokárt szenvedett. Az alperes a biztosítási szolgáltatás teljesítésétől mindkét káreseménnyel kapcsolatban elzárkózott.

Ezért a felperesek módosított keresetükben 6.101.060 Ft biztosítási összegnek és kamatainak a megfizetése iránt támasztottak igényt az alperessel szemben. Követelésüket a vele kötött „...” típusú vagyonbiztosítási szerződésre alapították. Kérelmükben a helyreállítási költségeknek az általános forgalmi adóval növelt összegét igényelték a biztosítótól.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását indítványozta. Azzal védekezett, hogy a keresetben megjelölt káresemények idején a felperesek életvitelszerűen nem laktak a kárt szenvedett ingatlanban és ezt a körülményt az ajánlattétel alkalmával sem jelentették be a biztosítónak. Álláspontja szerint ez a körülmény a biztosítási Szabályzat B) pontja értelmében a biztosítási fedezetet kizárja. Azzal érvelt, hogy a felperesek nem tettek eleget az őket terhelő kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettségüknek, amikor a két káresemény közötti időben elmulasztották az épület oromfalának elbontását, mely ennek következtében a viharkár során összedőlt. Mindezek mellett vitatta, hogy a felpereseket a helyreállítás költségeinek forgalmi adóval növelt összege illetné meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével arra kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 6.101.060 Ft tőkét, valamint ennek 2008. április 26-tól a kifizetésig járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és rendelkezett a részperköltség viseléséről is. A jogvita elbírálása során abból indult ki, miszerint a vagyonbiztosítási szerződés megkötésének, valamint a tűz- és viharkár bekövetkezésének a tényét az alperes sem vitatta. A lakottság hiányával kapcsolatos alperesi védekezésre figyelemmel arra mutatott rá, hogy az alperes nem csatolta be azt az önmaga által is hivatkozott biztosítási ajánlatot, amely lehetővé tenné a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának megállapítását és az abból származó jogkövetkezmények levonását. Ebből arra a következtetésre jutott, miszerint a biztosítási események alapján beállt az alperesnek a helyreállítási költségek megfizetésére irányuló szolgáltatási kötelezettsége. Ennek összegét az alperes elfogadó nyilatkozatára is figyelemmel, a beszerzett igazságügyi műszaki szakértő szakvéleménye alapján, forgalmi adó nélküli összegben állapította meg.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset elutasítása, valamint a felperesek perköltségben marasztalása iránt. Ebben fenntartotta a lakottság hiányával kapcsolatos védekezését és kiemelte, hogy ezzel kapcsolatban mind az iratbecsatolási, mind pedig a bizonyítási kötelezettségének eleget tett. E téren a felperesek tájékoztatási kötelezettségének elmulasztására hivatkozott és a Ptk. 540. § (2) illetőleg (3) bekezdésében meghatározott mentesülési ok alkalmazását kérte. Továbbra is hivatkozott az oromfal elbontásának hiányára, mint a felpereseket terhelő kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség elmulasztására. Emellett hangsúlyozta, hogy a szakértői vélemény elfogadásával kapcsolatos nyilatkozata kizárólag a káridőponti helyreállítási költség összegére vonatkozott, de nem terjedt ki az elsőfokú bíróság által megítélt javítási költségre.

A felperesek csatlakozó fellebbezésükben az alperest marasztaló rendelkezéssel kapcsolatban a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő idejének meghatározását és az általános forgalmi adó összegének figyelmen kívül hagyását támadták. Fellebbezési ellenkérelmük pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Fellebbezés hiányában, a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett az elsőfokú ítéletnek a 6.101.060 Ft-ot meghaladó keresetet elutasító rendelkezése.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott, míg a csatlakozó fellebbezés részben alapos.

A jelen peres eljárás során - a fellebbezési eljárásra is kiterjedően - a felek között alapvetően abban a kérdésben bontakozott ki jogvita, hogy a perben nem vitás módon létrejött vagyonbiztosítási szerződés, valamint tűzkár alapján fennáll-e az alperes szolgáltatási kötelezettsége. Ezzel kapcsolatban az alperes a biztosított ingatlan lakottságának a hiányára, valamint a felperesek ezzel összefüggő tájékoztatási kötelezettségének elmulasztására, valamint arra hivatkozott, hogy a felperesek a tűzkár és viharkár közötti időben nem tettek eleget kármegelőzési kötelezettségüknek.

A Pp. 164. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy a bíróság valamilyen tényt valónak fogadjon el. A Pp. 3. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy ennek esetleges sikertelenségét a perben a bizonyítás terhét viselő fél hátrányára kell figyelembe venni.

A törvény idézett rendelkezéséből az következik, hogy a perben a biztosítási szerződés teljesítését igénylő félnek kell igazolnia, hogy a biztosító szolgáltatásának a szerződésben, szabályzatban, valamint jogszabályban előírt feltételei fennállnak. Ennek legfontosabb eleme magának a biztosítási esemény bekövetkezésének a bizonyítása. Ezzel szemben a biztosító szolgáltatási kötelezettségét kizáró tények és körülmények - különösen a biztosítási szerződés érvénytelensége, valamely mentesülési ok fennállása, vagy a teljesítés egyéb akadálya - tekintetében a bizonyítás terhét a biztosítónak kell viselnie.

A törvény idézett rendelkezéseiből az következik, hogy a lakosság hiányával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség, valamint a kármegelőzési kötelezettség tekintetében egyaránt az alperesnek kellett bizonyítania a felperesek mulasztását, mivel ennek alapján kívánt mentesülni a biztosítási szerződés alapján fennálló szolgáltatási kötelezettsége alól.

E kötelezettségnek a fellebbezési eljárásban történő teljesítési lehetőségeit a Pp. 235. § (1) bekezdése annyiban korlátozza, hogy előírja, miszerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a

fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna, a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Az alperes már az elsőfokú eljárásban becsatolta a felperesekkel kötött vagyonbiztosítási szerződésre irányadó Szabályzatát, amelynek B) pontja szerint a nem állandóan lakott épület csak akkor tekinthető biztosítottnak, ha a biztosítási ajánlaton ezt a tényt feltüntették.

Ebből okszerűen az következik, hogy az alperesnek a fent vizsgált bizonyítási kötelezettsége teljesítéséhez elsődlegesen nem a lakottság hiányát, hanem azt kellett a perben kétségtelenné tennie, hogy a felperesek által tett biztosítási ajánlaton ilyen körülmény nem került feltüntetésre. Ennek pedig az ajánlat becsatolásával tehetett volna eleget.

Az alperes képviselője mind a fellebbezésében, mind pedig a fellebbezési tárgyaláson hivatkozott arra, hogy az ajánlatot becsatolta, mely okirat azonban a peres iratok között nem volt fellelhető, és a Pp. 235. § (1) bekezdésének tiltó rendelkezése folytán ez a fellebbezési eljárásban nem volt pótolható. Mindezt a Fővárosi Ítéltábla úgy értékelte, hogy az alperes az őt terhelő bizonyítás kötelezettségének nem tudott eleget tenni, és a lakottság esetleges hiánya emiatt nem vezethetett el a teljesítési kötelezettség alóli mentesüléshez.

A felperesek kármegelőzési kötelezettségével kapcsolatban pedig dr. B. L. igazságügyi szakértő azt állapította meg, miszerint a tűzkárt követően a felperesek nem voltak abban a helyzetben, hogy kármegelőzési intézkedéseket tehettek volna. Rámutatott, hogy ebben a helyzetben érdemi állagmegóvást csak az épület vályog falazatának gyors helyreállítása jelenthetett volna, amelynek költsége a 2 millió forintot meghaladta volna. Az alperes teljesítéstől elzárkózó magatartása miatt azonban ez az összeg nem állt a felperesek rendelkezésére. Ebből az ítéltábla alapvetően arra a következtetésre jutott, hogy a felpereseket a kármegelőzési kötelezettség terén sem terheli olyan mulasztás, melyre az alperes a teljesítési kötelezettség alóli mentesülés érdekében sikerrel hivatkozhatott volna.

A fent kifejtettek eredményeként a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a vagyonbiztosítási szerződés teljesítésére kötelező rendelkezését - a kamatfizetési kötelezettség kezdő idejének pontosításával - a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért a Pp. 239. §-ának utaló szabálya folytán a fellebbezési eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a per e szakaszában felmerült kiadásait magának kell viselnie, továbbá köteles megtéríteni az alperes jogi képviseletével kapcsolatban felmerült költséget. Ez utóbbi összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint a 2. § (2) bekezdés a./ pontja és a 2. § (5) bekezdése alkalmazásával kellett meghatározni.

Budapest, 2011. április 13.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Csóka István s. k. bíró, Dr. Lente Sándor
s. k. bíró